

Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto oikeusministeriölle hallituksen esityksen luonnoksesta eläintenpitokieltoa koskevan sääntelyn muuttamiseksi

Eläintenpitokieltoa koskevan sääntelyn muuttamista koskevan esitysluonnoksen perusteella saa hyvän käsityksen asian taustasta, tavoitteista ja keskeisistä ehdotuksista. Esityksen keskeisimmät vaikutukset on esitetty tiiviissä taulukossa. Esitysluonnoksessa on tuotu esille vaikutusarvioihin liittyviä epävarmuuksia. Vaikutuksia eläinten hyvinvointiin olisi hyvä tuoda esille esityksessä.

Esitysluonnoksen keskeisimmät puutteet ja kehittämiskohteet

- Esityksessä olisi mahdollista tuoda esille vaikutuksia eläinten hyvinvointiin, vaikka ehdotettujen muutosten myötä vaikutukset saattavat olla välillisiä.
- Esityksessä tulisi tarkentaa sitä, millaisia vaikutuksia esityksellä on valvontaviranomaisten toimintaan ja resursseihin. Voiko esityksellä olla esimerkiksi myönteisiä vaikutuksia valvontaviranomaisten mahdollisuuksiin valvoa eläintenpitokiellon noudattamista?

1. Hallituksen esitysluonnoksen keskeinen sisältö

Tässä esitettävä kuvaus on suora lainaus esitysluonnoksen ”esityksen pääasiallinen sisältö” -jaksosta:

”Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rikoslakia, eläinten hyvinvoinnista annettua lakia sekä eläintenpitokieltorekisteristä annettua lakia.

Eläintenpitokiellon määräämisperusteita muutettaisiin siten, että perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen perusteella kiello olisi määrättävä, ellei kiellon määräämättä jättämiselle ole painavia perusteita. Lisäksi eläintenpitokiellon voimassaoloajan vähimmäiskestoja korotettaisiin perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen perusteella määrättävän kiellon osalta nykyisestä yhdestä vuodesta kolmeen vuoteen. Törkeän eläinsuojelurikoksen perusteella määrättävän eläintenpitokiellon voimassaoloajan vähimmäiskestoksi säädettäisiin viisi vuotta. Uutena sääntelynä ehdotetaan säädettäväksi mahdollisuudesta tietyn edellytyksin

muuttaa eläintenpitokiellon sisältöä tai voimassaoloaikaa tai kumota eläintenpitokielto sekä tätä koskevasta menettelystä.

Eläintenpitokiellon rikkomista koskeva rangaistussäännös siirrettäisiin eläinten hyvinvoinnista annetusta laista rikoslakiin, ja kiellon rikkomista koskevaan rangaistusasteikkoon lisättäisiin enimmäisrangaistuksena vuoden vankeusuhka. Eläinten hyvinvoinnista annettua lain sääntelyä tuomioistuimen ilmoittamisvelvollisuudesta täydennettäisiin kattamaan myös ratkaisut, joilla eläintenpitokiellon sisältöä tai voimassaoloaikaa on muutettu tai joilla kielto on kumottu.

Eläintenpitokieltorekisteristä annetun lain sääntelyä koskien tietojen poistamista rekisteristä muutettaisiin lisäämällä täsmennys koskien tilanteita, joissa eläintenpitokielto on kumottu. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.”

2. Arvio hallituksen esitysluonnoksesta ja vaikutusarvioinneista

2.1 Yleiset huomiot

Esityksen tavoitteena on varmistaa eläinsuojelullisten, eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua koskevien tarkoituserien toteutuminen lisäämällä eläintenpitokiellon käyttöä eläinsuojelurikosasioiden yhteydessä. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksesta saa hyvän käsityksen asian taustasta, tavoitteista ja keskeisistä ehdotuksista.

Esitysluonnoksessa todetaan, että Tilastokeskuksen tietojen perusteella vuosia 2019–2023 koskevalla tarkasteluvälillä eläintenpitokieltoja on määrätty vuosittain noin 100, kun tuomion päärikkoksena on ollut perusmuotoinen eläinsuojelurikos. Esitysluonnoksen mukaan selkeä valtaosa näistä eläintenpitokielloista on määrätty määräaikaisina, ja kieltojen voimassaoloajat ovat olleet keskimäärin noin 3,5 vuotta.

Arviointineuvosto ehdottaa, että esitysluonnosta voisi vielä havainnollistaa taulukko tai kuvio, jossa kuvattaisiin eläintenpitokieltojen lukumäärää suhteutettuna eläinsuojelurikosten lukumäärään muutaman viime vuoden ajalta.¹

Arviointineuvosto pitää myönteisenä sitä, että esitysluonnoksen vaikutusarviointia koskevan jakson alussa on taulukko, johon on koottu tiiviisti esityksen keskeisimmät vaikutukset.

Arviointineuvosto pitää myönteisenä sitä, että esitysluonnoksessa on tuotu esille vaikutusarvioihin liittyviä epävarmuuksia. Lisäksi esitysluonnoksessa on hyödynnetty suuntaa antavia arvioita niiltä osin, jos esimerkiksi tilastoista ei ole ollut saatavilla tarkkaa numeerista tietoa. Esitysluonnoksessa on tuotu

¹ Tilastokeskuksen maksuttomista tilastotietokannoista voi hakea taulukoita eläintenpitokieltoon määrättyjen lukumäärästä muun muassa vuoden, kiellon keston, sukupuolen, ikäluokan tai tuomioistuimen mukaan: <https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/>

esimerkiksi esille, ettei esityksessä voida tarkasti arvioida esityksen vaikutuksia eläintenpitokieltojen määrän lisääntymiseen. Asiasta on kuitenkin esitetty suuntaa antavia arvioita, mikä on myönteistä.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa on kuvattu esityksen muita toteuttamisvaihtoehtoja ja perusteltu, miksi ne eivät ole tarkoituksenmukaisia esityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi esitysluonnoksessa on vertailtu ehdotettua uutta eläintenpitokiellon muuttamista ja kumoamista koskevaa menettelyä eräisiin muihin voimassa olevassa lainsäädännössä säädettyihin kieltomenettelyihin, kuten liiketoimintakieltoon, lähestymiskieltoon ja ajokieltoon.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa on havainnollinen katsaus usean Euroopan maan eläintenpitokieltoa koskevasta sääntelystä. Ulkomaista lainsäädäntöä koskevan katsauksen lopussa on lyhyt yhteenveto tehdyistä havainnoista, mikä on myönteistä.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa on kuvattu keskeinen lausuntopalaute ja se, millä tavalla esitysluonnosta on täydennetty tai muutettu lausuntopalautteen perusteella. Lisäksi esitysluonnoksessa on kuvattu, miksi joitakin lausuntopalautteessa esitettyjä ehdotuksia esimerkiksi eläintenpitokieltojen merkittävään pidentämiseen liittyen ei ole ollut tarkoituksenmukaista ottaa huomioon esityksen jatkovalmistelussa.

2.2 Taloudelliset vaikutukset

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa on arvioitu esityksen vaikutuksia oikeudenhoidolle siltä osin kuin se on ollut mahdollista. Esitysluonnoksessa on tuotu esille, että taloudellisia vaikutuksia on voitu arvioida vain suuntaa antavasti tietopohjan puutteellisuuden vuoksi.

Arviointineuvosto kiinnittää huomiota siihen, että tällä hallituskaudella on ollut useita tuomioistuinten työtä lisääviä lakimuutoksia, mikä voi vaikuttaa tuomioistuinten resursseihin, vaikka esitysluonnoksessa ehdotettujen muutosten taloudelliset vaikutukset olisivat vähäisiä.

2.3 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Arviointineuvosto katsoo, että esityksessä tulisi tarkentaa sitä, millaisia vaikutuksia esityksellä on valvontaviranomaisten toimintaan ja resursseihin. Voiko esityksellä olla esimerkiksi myönteisiä vaikutuksia valvontaviranomaisten mahdollisuuksiin valvoa eläintenpitokiellon noudattamista?

Arviointineuvosto kiinnittää huomiota siihen, että esitysluonnoksessa olisi mahdollista tuoda esille vaikutuksia eläinten hyvinvointiin. Esityksellä muutettaisiin eläintenpitokiellon määräämisperusteita, määräaikaisen eläintenpitokiellon vähimmäiskestoja ja eläintenpitokiellon rikkomisen rangaistusasteikkoa. Ehdotetuilla muutoksilla ei välttämättä ole suoria vaikutuksia eläinten hyvinvointiin, mutta muutoksilla saattaa olla välillisiä vaikutuksia.

3. Lainsäädännön arviointineuvoston lausuma

Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto on annettu eläintenpitokieltoa koskevan sääntelyn muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä (hankenumero: OM085:00/2023), jonka oikeusministeriö toimitti arviointineuvoston käyttöön sähköpostitse 5.6.2026. Lausunto on julkinen.

Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää hyvin lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvosto suosittelee, että hallituksen esitysluonnosta täydennetään neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

Lainsäädännön arviointineuvosto on itsenäinen ja riippumaton toimielin, joka antaa lausuntoja hallituksen esitysluonnoksista ja niiden vaikutusarvioinneista. Se ei ota kantaa ehdotusten kannatettavuuteen tai poliittisiin ratkaisuihin. Lainsäädännön arviointineuvosto toimii valtioneuvoston kanslian yhteydessä.

Helsingissä 18. kesäkuuta 2026

Eeva-Liisa Inkeroinen

Lainsäädännön arviointineuvoston puheenjohtaja

Essi Römpötti

Erityisasiantuntija, lainsäädännön arviointineuvoston sihteeri

Yhteystiedot:

Valtioneuvoston kanslia
PL 23, 00023 Valtioneuvosto
vnk.fi
p. 0295 16001

Liite 1 Arviointineuvoston käyttämät standardilausumat

5. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää kiitettävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvostolla on vain vähäisiä lisäsehdotuksia hallituksen esitysluonnokseen.

4. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää hyvin lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvosto suosittelee, että hallituksen esitysluonnosta täydennetään neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

3. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos noudattaa tyydyttävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjetta. Arviointineuvosto suosittelee, että esitysluonnosta korjataan neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

2. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos noudattaa välttävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjetta. Hallituksen esitysluonnoksessa on olennaisia puutteita ja esitysluonnosta tulee korjata neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

1. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnoksen puutteet ovat niin merkittäviä, ettei esitysluonnos täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia. Hallituksen esitysluonnoksen pohjalta ei pysty muodostamaan riittävää ja perusteltua käsitystä esityksestä, eikä sen taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista. Ilman puutteellisuuksien korjaamista on vakavasti harkittava, voiko hallituksen esityksen antaa eduskunnan käsiteltäväksi.*

* Viimeinen virke jätetään pois niissä tilanteissa, kun esitystä ei käytännössä voida vetää pois.